

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

INSO
18813
1st. Edition
2014

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۸۸۱۳

چاپ اول

۱۳۹۳

پست - خدمت امانت پستی خارج از اندازه

Post-Postal Cumbersome Parcel Service

ICS:03.240

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک مادهٔ ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانهٔ صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، صرفکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیر دولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیتهٔ ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیتهٔ ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شمارهٔ ۵ تدوین و در کمیتهٔ ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینهٔ مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدورگواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاه، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

**کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«پست - خدمت امانات خارج از اندازه»**

سمت و / یا نمایندگی

رئیس:

مدیر گروه قوانین و مقررات ارتباطات و فناوری
اطلاعات، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات

پازری، محسن
(کارشناس ارشد مهندسی فناوری اطلاعات)

دبیر:

پژوهشگر گروه قوانین و مقررات ارتباطات و فناوری
اطلاعات، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات

خاری، حمیدرضا
(کارشناس ارشد مهندسی فناوری اطلاعات)

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

رئیس اداره نظارت بر مقررات پستی اداره کل
مهندسی عملیات شرکت پست جمهوری اسلامی
ایران

آچاک، صالح
(کارشناس ارشد مدیریت تکنولوژی)

معاون دفتر بازاریابی و بررسی‌های اقتصادی شرکت
پست جمهوری اسلامی ایران

احمدی، محمد
(کارشناس ارشد علوم ارتباطات)

نماینده سازمان ملی استاندارد ایران

پاکیزه‌وند، حاجیه
(کارشناس بیولوژی)

همکار پژوهه تهیه و تدوین استانداردهای خدمات
پستی

جعفر طیاری، منصور
(کارشناس زبان و ادبیات انگلیسی)

مدرس دانشکده علمی و کاربردی پست

حسین آبادی، مسعود
(کارشناس ارشد مدیریت صنعتی)

نماینده شرکت پست جمهوری اسلامی ایران

حی‌شاد، شهرام
(کارشناس امور پستی)

رئیس گروه هماهنگی و تعاملات اپراتورهای
سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

رضایی، عبدالعظیم
(کارشناس جغرافیا برنامه‌ریزی ناحیه‌ای)

مشاور پستی پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات	زارعی‌فرد، کریم (کارشناس ارشد مدیریت)
مشاور مدیرعامل و مدیرکل دفتر بازرگانی و ارزیابی عملکرد شرکت مخابرات ایران	صابری‌وند، نادر (کارشناس ارشد مدیریت)
نماینده اداره کل استاندارد و تایید نمونه سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی	عروجی، سید مهدی (کارشناس ارشد مدیریت فناوری اطلاعات)
پژوهشگر گروه قوانین و مقررات ارتباطات و فناوری اطلاعات، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات	غدیری، مجید (کارشناس فیزیک)
کارشناس استاندارد	قاضوی، سیدمحمد (کارشناس ارشد مدیریت صنایع)
رئیس گروه هماهنگی و نظارت بر خدمات عمومی اجباری فاوا (USO)	قره‌داغی، یدا... (کارشناس ارشد مدیریت تحقیق در عملیات)
کارشناس ارشد صنعت مخابرات	محسن‌زاده، علی‌اکبر (کارشناس ارشد مخابرات)
پژوهشگر گروه قوانین و مقررات ارتباطات و فناوری اطلاعات، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات	مهردوی‌فر، زینب (کارشناس فناوری اطلاعات)
پژوهشگر گروه قوانین و مقررات ارتباطات و فناوری اطلاعات، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات	واحدیان، افسانه (کارشناس ارشد آمار)

فهرست مندرجات

عنوان	صفحه
آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران	1
کمیسیون فنی تدوین استاندارد	2
پیش‌گفتار	3
مقدمه	4
1 هدف و دامنه کاربرد	5
2 مراجع الزامی	6
3 اصطلاحات و تعاریف	7
4 الزامات	8
1-۴ الزامات فرایندهای مربوط به خدمات اصلی	9
2-۴ قبول و جمع‌آوری	10
1-۲-۴ امکانات و تسهیلات قبول	11
2-۲-۴ نشانه امانات خارج از اندازه	12
3-۴ رهسپاری	13
4-۴ توزیع	14
5 الزامات خدمت در ارتباط با مشتری	15
1-۵ کرایه پستی خدمت	16
6 خدمات مشتریان	17
پیوست الف (الزامی) فرم	18
پیوست ب (اطلاعاتی) فرم	19
پیوست پ (اطلاعاتی) کتابنامه	20

پیش‌گفتار

استاندارد «پست - خدمت امانات پستی خارج از اندازه» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی تهیه و تدوین شده و در دویست و سیزدهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد خدمات مورخ ۱۳۹۳/۹/۱۲ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان ملی استاندارد ایران، مصوب بهمن‌ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منابع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

- ۱ سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی. موافقتنامه پروانه ارایه خدمات پستی. تهران: ۱۳۸۹/۷/۱۷.
- ۲ اتحادیه پستی جهانی. آینین‌نامه امانات پستی. ترجمه شرکت پست جمهوری اسلامی ایران. اداره کل پست بین‌الملل. تهران: ۱۳۹۱.
- ۳ شرکت پست جمهوری اسلامی ایران. اداره کل مهندسی عملیات پستی. دستورالعمل اجرایی. تهران: ۱۳۸۷/۴/۲۴.
- ۴ مرکز آموزش علمی کاربردی پست. قبول در پست. چاپ اول. تهران: گسترش علوم پایه، ۱۳۸۶.
- ۵ مرکز آموزش علمی کاربردی پست. مقررات و فرآیند آماده‌سازی مرسوله‌های پستی. چاپ اول. تهران: دیباوه، ۱۳۸۹.
- ۶ مرکز آموزش علمی کاربردی پست. مقررات و فرآیند توزیع مرسوله‌های پستی. چاپ اول. تهران: دیباوه، ۱۳۸۹.
- ۷ مرکز آموزش علمی کاربردی پست. مقررات و فرآیند رهسپاری مرسوله‌های پستی. چاپ اول. تهران: دیباوه، ۱۳۸۹.
- 8 Universal Postal Union .*Parcel post Manual*. Berne: International Bureau of the Universal Postal Union, 2013.

مقدمه

بعضًا برخی از کالاهای بنابر اندازه، شکل ظاهری تولید یا بسته‌بندی ویژه آن‌ها، در چارچوب استانداردهای پستی قابل لفابندی و بسته‌بندی مناسب برای قبول و ارسال نمی‌باشند. کاروران^۱ پستی جهت رفع این معضل و پاسخگویی به درخواست مشتریان خود خدمت امانات پستی خارج از اندازه را با دریافت کرایه پستی مربوطه ایجاد و ارائه نموده‌اند. در قالب این خدمت برخی از کالاهای مذکور، قابل پذیرش و ارسال می‌شوند.

پست - خدمت امانات پستی خارج از اندازه

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین ویژگی‌های خدمت امانات پستی خارج از اندازه، در رابطه با نحوه قبول، ارسال و توزیع این امانات به مشتریان می‌باشد.

یادآوری- این خدمت، در چارچوب ضوابطی است که کارور پستی حسب امکانات و شرایط خود نسبت به برقراری آن اقدام می- کند.

این استاندارد برای امانات داخله و خارجه کاربرد دارد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است.
استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۳۵: سال ۱۳۹۳، پست - خدمت امانات پستی

۲-۲ اتحادیه پستی جهانی. آینه‌نامه امانات پستی. ترجمه شرکت پست جمهوری اسلامی ایران. اداره کل پست بین‌الملل. تهران: ۱۳۹۱.

۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۶۸۹: سال ۱۳۹۱، اطلاعات و مستندسازی - رهنمودهایی برای مراجع کتاب شناختی و استناد به منابع اطلاعاتی

۴-۲ سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی. مصوبات پستی کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات.

2-5 Universal Postal Union. *Parcel post Manual*. Berne: International Bureau of the Universal Postal Union, 2013.

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، علاوه بر اصطلاحات و تعاریف تعیین شده در استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۳۵: سال ۱۳۹۳ اصطلاحات و تعاریف زیر نیز به کار می‌رود.

۱-۳

امانت پستی^۱

بسته حاوی اشیاء و کالا با وزن بیش از ۲ کیلوگرم و بیشینه ۳۰ کیلوگرم و برای بسته‌های غیر قابل تفکیک داخله بیشینه تا ۵۰ کیلوگرم که دارای نشانی فرستنده و یا گیرنده باشد.

یادآوری- در صورت تعریف خدمات جدید، تعاریف، شرایط و بیشینه وزن مرسوله، حسب مورد توسط مرجع ذیصلاح^۲ تعیین و ابلاغ خواهد شد.

۲-۳

امانات خارج از اندازه

به اماناتی گفته می‌شود که:^۳

- ۱- ابعاد آن‌ها از حدود تعیین شده در آیین‌نامه امانات پستی یا از ابعادی که کاروران منتخب بین خود تعیین می‌کنند، بزرگتر باشد.^۴
- ۲- بهدلیل شکل یا ساختار، نتوان آن‌ها را به‌سهولت با سایر امانات بارگیری کرد یا اینکه احتیاط‌های ویژه‌ای را ایجاب می‌نماید.^۵

یادآوری- در هر حال اماناتی در این خدمت پذیرفته می‌شوند که امکان قبول و جابجایی، رهسپاری و توزیع آن‌ها توسط کاروران منتخب تعهد شده باشد.

۳-۳

برگ ارسال (اظهارنامه)

فرمی است که در آن، نام و نشانی فرستنده و گیرنده و برخی از مشخصات امانات (امانات) ارسالی، درج می‌شود؛ و در صورت عدم تحويل امانات (امانات)، نحوه رفتار با مرسوله توسط فرستنده مشخص می‌گردد. در این فرم محلی برای اظهارنامه گیرنده که در هنگام دریافت مرسوله باید آن را تکمیل و امضا نماید، وجود دارد. این فرم همچنین دارای تعهدنامه فرستنده است که شامل تاریخ و امضا وی می‌باشد مبنی بر آن که

1- Postal parcel

۲- در حال حاضر مرجع مورد نظر، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات است.

3 - UPU. *Parcel Post Manual*. Berne: International Bureau of the Universal Postal Union, 2013, Article RC 130.2

4 - Ibid, Article RC 130.2.1

5 - Ibid, Article RC 130.2.2

اولاً محتوای ذکر شده در برگ ارسال از جنبه گمرکی تایید می‌گردد و ثانیاً کالای خطرناک مشخص شده در قوانین، یا مقررات پستی یا مقررات گمرکی در مرسوله موجود نمی‌باشد.

یادآوری ۱- مشخصات امانت (امانات) که در برگ ارسال درج می‌گردد عبارتند از: شماره(های) امانات و در صورت وجود، رمزینه آن(ها)؛ در صورت بیمه بودن، مبلغ ارزش اظهار شده؛ در صورت وجود امانت تحويل در مقابل دریافت بها، مبلغ COD؛ تعداد امانات؛ تعداد پروانه‌ها و فاکتورها؛ وزن کل ناخالص امانت (امانات).

یادآوری ۲- سایر مواردی که در فرم برگ ارسال درج شده است عبارتند از: نام کارور منتخب؛ نام دفتر مبادله؛ نام دفتر مبدا و تاریخ پست کردن؛ محلی برای الصاق برچسب‌های رسمی؛ محلی برای درج مهر گمرک؛ محلی برای درج حقوق گمرکی؛ مقدار کرایه پستی.

یادآوری ۳- برای اطلاع از نمونه برگ ارسال CP 71 به پیوست الزامی الف، مراجعه شود.

۴-۳

فرستنده^۱

شخص حقیقی و یا نماینده شخص حقوقی است که مرسوله خود را جهت ارسال برای گیرنده، به پست می‌سپارد.

۵-۳

فرم اظهار نامه

در این فرم ضمن درج مشخصات مرسوله و تعیین نوع بیمه بنا به دستور فرستنده مشخص می‌شود که در صورت عدم تحويل امانت (امانات) داخله در نشانی، نحوه رفتار با امانت (امانات) چگونه باید باشد.

یادآوری- برای اطلاع از نمونه فرم اظهارنامه به پیوست اطلاعاتی ب، مراجعه شود.

۶-۳

کرایه پستی

کلیه هزینه‌های اخذ شده از بابت ارایه خدمات پستی است.

یادآوری- جدول کرایه انواع مرسولات و خدمات پستی در رده‌های وزنی و مقاصد مختلف تحت عنوان نرخ‌نامه پستی، توسط مراجع ذیصلاح^۲ تصویب می‌شود.

1 - Sender

2 - در حال حاضر مرجع مورد نظر، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات است.

۷-۳

لafاف^۱

لafاف یا پوشش، وسیله‌ای است که برای حفاظت و نگهداری از محتويات مرسوله‌ها در برابر شرایط مختلف محیطی، درج نشانی‌ها، و نشانه‌گذاری عملیات پستی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۸-۳

لafافبندی

لafافبندی، به عملیات قراردادن مکاتبات، اسناد، مدارک، اشیا و کالاهای در لafاف مناسب گفته می‌شود به طوری که بسته‌بندی آن‌ها متناسب با اندازه، حجم، نوع محتويات و طریقه حمل و نقل، و جابجایی مربوط؛ باشد.

۹-۳

نشانه‌ها

پذیرش مرسولات و ارایه خدمات مختلف پستی با اعمال دستورات و درج علایم خاص یا نشانه‌هایی صورت می‌پذیرد که بر اساس احکام و مقررات اتحادیه پستی جهانی و قوانین و مقررات داخلی برای آن‌ها طراحی و تعریف شده است. این نشانه‌ها که شامل حروف اختصاری، کلمات، اصطلاحات، اشکال، مخفف متشکل از نویسه‌ها)، است به شکل برچسب، مهرهای پستی و یا حتی در برخی موارد به صورت دستی در واحدهای پستی برای ارائه خدمت، روی مرسولات درج یا الصاق می‌شوند.

۱۰-۳

نشانه‌گذاری

نشانه‌گذاری عبارت است از درج نقوش، کلمات مخفف متشکل از نویسه‌ها)؛ به صورت چاپی یا دستی، و الصاق برچسب‌ها بر روی لافاف مرسوله‌ها که نشان دهنده نوع یا خصوصیات یک خدمت، نحوه جابجایی، یا خدمات تكمیلی می‌باشد.^۲

۱۱-۳

واحد قبول امانات خارج از اندازه

واحد ثابت یا سیاری است که دارای تجهیزات و لوازم و نیروی انسانی و فضای مناسب جهت پذیرش انواع مرسولات به ویژه امانات خارج از اندازه باشد. این واحد می‌تواند جهت ایجاد تسهیلات بیشتر برای مشتریان، حسب تشخیص کارور پستی، در نزدیکی محدوده‌ها و بنگاه‌هایی که دارای بار پستی می‌باشند، برقرار شود.

---

1 -Wrapper

2- USPS.Glossary of Postal Terms, Publication 32 : USPS, April 2011

۴ الزامات

در این بند، ویژگی‌ها و مشخصات کلیدی لازم الاجرا برای تحقق خدمت امانات پستی خارج از اندازه، از ابتدای مرحله قبول تا انتهای مرحله توزیع بیان می‌شود.

۱-۴ الزامات فرایندهای مربوط به خدمات اصلی

در خدمت امانات پستی خارج از اندازه کلیه الزامات فرایندهای خدمت بهجز مواردی که در بندهای ۲-۴ و ۳-۴ این استاندارد مطرح شده است، باید مطابق بند ۵ استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۳۵: سال ۱۳۹۳ باشد.

۲-۴ قبول و جمع‌آوری

۱-۲-۴ امکانات و تسهیلات قبول

۱-۱-۲-۴ شهر و کشور واحد پستی مقاصد (داخله و خارجه) امانات خارج از اندازه باید امکان پذیرش این خدمت را دارا باشد و فهرست این قبیل دفاتر باید در کلیه واحدهای قبول امانات خارج از اندازه موجود باشد.

۲-۱-۲-۴ دفاتر مبادله (داخله و خارجه)، بین راه باید امکانات لازم جهت مبادله و نگهداری امانات خارج از اندازه را داشته باشد.

۳-۱-۲-۴ تجهیزات و وسایل نقلیه جمع‌آوری و روش‌های جابجایی امانات در این خدمت باید به‌گونه‌ای باشد که به امانات خارج از اندازه در فرآیند جمع‌آوری آسیب نرساند.

۲-۲-۴ نشانه امانات خارج از اندازه

۱-۲-۲-۴ لفاف هر امانت خارج از اندازه و برگ ارسال (برای امانات خارجه) یا فرم اظهارنامه (برای امانات داخله) آن باید دارای برچسبی باشد که کلمه "Encombrant" یا (Cumbersome) و برچسب یا عبارت «خارج از اندازه» با حروف خوانا روی آن درج شده است.^۱ این برچسب یا مهر علاوه بر بقیه نشانه‌ها باید روی لفاف و اوراق ارسال، الصاق یا مهمور شود.

۳-۴ رهسپاری

۱-۳-۴ امانات خارج از اندازه معمولاً خارج از کیسه به همراه دپش رهسپار می‌شوند. در چیدمان داخل وسیله نقلیه باید دقت و مراقبت لازم به عمل آید که به ظروف دپش یا امانت خارج از کیسه آسیب وارد نیاید.

۲-۳-۴ در موقع تحویل دپش‌ها در دفاتر مبادله و یا مقصود، ابتدا امانات خارج از کیسه و سپس ظروف دپش تحویل می‌شود.

1- UPU. *Parcel Post Manual*. Berne: International Bureau of the Universal Postal Union, 2013, Article RC 130.5.4.

۳-۴ برای حفظ و نگهداری امانت خارج از اندازه کاروران پستی، باید تمهیدات لازم به عمل آید.

۴-۴ توزیع

۱-۴-۴ توزیع در نشانی امانت خارج از اندازه برای کارور، یک امر اختیاری است.
۲-۴-۴ آگهی ورود امانت مذکور توسط دفتر مقصد، صادر و از طریق پستچی به نشانی گیرنده توزیع می-شود.

۳-۴-۴ بقیه مراحل تحويل امانت خارج از اندازه (ترخیص، انبارداری، برگشت، معدهوم کردن، متروکه و سایر موارد دیگر) مطابق استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۳۵: سال ۱۳۹۳ می باشد.

۵ الزامات خدمت در ارتباط با مشتری

الزمات خدمت در ارتباط با مشتری بجز مواردی که در بند ۱-۵ این استاندارد مطرح شده است، باید مطابق بند ۶ استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۳۵: سال ۱۳۹۳ باشد.

۱-۵ کرایه پستی خدمت

۱-۱-۵ امانت خارج از اندازه شامل اضافه نرخ می شود^۱ که توسط مراجع ذیصلاح^۲ تعیین و اعلام می گردد.
۲-۱-۵ در صورتی که امانت، هم شکستنی و هم خارج از اندازه باشد، نرخ تکمیلی فقط یکبار دریافت می شود.

۶ خدمات مشتریان

کلیه خدمات مشتریان باید مطابق بند ۷ استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۳۵: سال ۱۳۹۳ باشد.

1- UPU. *Parcel Post Manual*. Berne: International Bureau of the Universal Postal Union, 2013, Article RC 130.3.

2 - در حال حاضر مرجع مورد نظر، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات است.

پیوست الف
(الزامی)
فرم

CP 72 مجموعه چندکاره . قسمت چهارم - "برگ ارسال"		CP 72 manifold set, fourth part - "Dispatch note"	
مررسوله امانت معکن نسبت به طور رسمی بازگشایی سود کارگزار منصب		شماره امانت (شماره های امانت) (کد ملی ای دلیلی وجود)	
(Designed operator) The item/parcel may be opened officially		CP 00 707 599 2 NO	
From از Business محل کار Street خیابان Postcode کد پستی City شهر Country کشور	نام Sender's Customs reference (if any)		
	شماره امانت (شماره های امانت) (کد ملی ای دلیلی وجود)		
	No(s). of parcel(s) (barcode, if any)		
	Insured value – Words حروف ارزش اطلاعاتی پرداخت figures		
	Cash-on-delivery amount – Words COD مبلغ حروف ارقام		
	Giro account No. and Giro centre شماره حساب چیزو و مرکز چیزو		
To به Business محل کار Street خیابان Postcode کد پستی City شهر Country کشور	نام Name		
	Importer's reference (if any) (tax code/VAT No./importer code) (optional) (کد مالی ای دلیلی مالیات بر ارزش افزوده / کد وارد کننده) شماره مخفف وارد کننده (دصویر و وجود)		
	Importer's telephone/fax/e-mail (if known) شماره تلفن ادورنکار ایست الکترونیکی وارد کننده (در صورت مشخص بودن)		
	Office of exchange دفتر مبادله		
	Customs stamp مهر گمرک		
	Please indicate service required (tick one box) ☐ International Priority ☐ International Economy		
با اولویت اقتصادی		Office of origin/Date of posting دفتر مبدأ / تاریخ بست کردن	
امانت مشخص شده در این برگ را دریافت ننمودام اطلاعات این نامه گیرنده		دسوارات فرستنده مربوط به وضیعت عدم تحویل مررسوله Sender's instructions in case of non-delivery	
Declaration by addressee Date and addressee's signature تاریخ و امضاء گیرنده		Days برگشت بد فرستنده بعد از ..... روز ☐ Return to sender ☐ Return to sender after ..... Days	
I certify that the particulars given in this customs declaration are correct and that this item does not contain any dangerous article prohibited by legislation or by postal or customs regulations		Date and sender's signature تاریخ و امضاء فرستنده تقدیر مسیر به آدرس زیر	
امانت مشخص شده در این برگ را دریافت ننمودام		Address آدرس	
اطلاعات: کنگره ۲۴ ام، سال ۲۰۰۸ - اندازه: RC 122.2 mm - اندازه: ۲۱۰ mm × ۱۴۴ mm - فرمات: A5 (A5) با روداری ۲ mm		Return/ Redirect برگشت / به صورت زمینی / زمینی هوایی / زمینی هوایی	
Parcels, 24th Congress 2008, art RC 121.1 – Size 210 x 144 mm (basic format A5) with a tolerance of 2 mm		by surface/ by air	
گواهی می نمایم که ویزگی های ارائه شده در این اطلاعات اینمه گمرکی صحیح بوده و این مررسوله فاقد هرگونه کالای خطرناکی است که به وسیله فوایدن با مقررات بستی و گمرکی ممنوع اعلام شده است.		مسوکه نمودن مررسوله	

شكل الف - فرم CP 71 برگ ارسال^۱

پیوست ب
(اطلاعاتی)
فرم

فرم اظهارنامه مرسولات داخله

۱- مشخصات مرسوله

شماره مرسوله ..... در تاریخ ..... به وزن ..... از (هدایا) ..... به (مقصد) .....

فرستنده ..... نشانی فرستنده .....
گیرنده ..... نشانی گیرنده .....

۲- محتويات

ردیف	نوع محتوى	تعداد یا مقدار	نو یا مستعمل (سالم یا خراب)	توضیحات
۱				
۲				
۳				
۴				

۳- وضعیت بیمه (اطلاعات بیشتر از متصدی باجه اخذ شود)

استفاده از بیمه عمومی مرسولات پستی

استفاده از سرویس مرسولات با ارزش اظهار شده ..... ارزش اظهار شده محتويات مرسوله ..... ریال .....

۴- کسب تکلیف (اطلاعات بیشتر از متصدی باجه اخذ شود): در صورت عدم امکان تحويل مرسوله به گیرنده ذکر شده در بند ۱ ، مرسوله به مدت ..... روز (علوه بر مهلت نگهداری قانونی) در اداره توزیع مقصد نگهداری و هزینه الیار داری از گیرنده اخذ شود ، سپس در صورت عدم مراجعت گیرنده :

مرسوله با اخذ هزینه به فرستنده عودت شود.

مرسوله در شهر ..... به آقا / خانم ..... به نشانی .....

تحویل و هزینه مربوطه اخذ شود .

نام و نام خانوادگی متصدی باجه و مهر و امضاء

نام و نام خانوادگی فرستنده و امضاء

شكل ب- نمونه فرم اظهارنامه

پیوست پ
(اطلاعاتی)
کتاب نامه

- [۱] استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۶۸۹: سال ۱۳۹۱، اطلاعات و مستندسازی- رهنمودهایی برای مراجع کتاب شناختی و استناد به منابع اطلاعاتی.
- [۲] سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی. موافقنامه پروانه ارایه خدمات پستی. تهران: ۱۳۸۹/۷/۱۷.
- [۳] سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی. مصوبات پستی کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات.
- [۴] استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۳۵: سال ۱۳۹۳، پست- خدمت امانات پستی.
- [۵] اتحادیه پستی جهانی. آینینامه امانات پستی. ترجمه شرکت پست جمهوری اسلامی ایران. اداره کل پست بین‌الملل. تهران: ۱۳۹۱.
- [۶] مرکز آموزش علمی کاربردی پست. قبول در پست. چاپ اول. تهران: گسترش علوم پایه، ۱۳۸۶.
- [۷] مرکز آموزش علمی کاربردی پست. مقررات و فرآیند آماده‌سازی مرسوله‌های پستی. چاپ اول. تهران: دبیا، ۱۳۸۹.
- [۸] مرکز آموزش علمی کاربردی پست. مقررات و فرآیند توزیع مرسوله‌های پستی. چاپ اول. تهران: دبیا، ۱۳۸۹.
- [۹] مرکز آموزش علمی کاربردی پست. مقررات و فرآیند رهسپاری مرسوله‌های پستی. چاپ اول. تهران: دبیا، ۱۳۸۹.
- [10] Universal Postal Union .*Parcel post Manual*. Berne: International Bureau of the Universal Postal Union, 2013.